

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๑๑๗๖/๒๕๕๗
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๑๗/๒๕๖๐

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๑๙ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

ระหว่าง { นายพิชัย สถิตอันทาพร

ผู้ฟ้องคดี

{ เทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๑
{ นายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๒
{ ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่ง โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามอุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษา ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๒๖/๒๕๕๗ หมายเลขแดงที่ ๓๐๐/๒๕๕๗ ของศาลปกครองชั้นต้น (ศาลปกครองนครราชสีมา)

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีเคยดำรงตำแหน่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง กรณีผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่อ

/อย่างร้ายแรง...

อย่างร้ายแรง เสนอญัตติขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมต่อสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ และเป็นผู้อนุมัติให้เบิกจ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน จำนวน ๖ รายการ เป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท โดยไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ตามข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ โดยคำสั่งดังกล่าวเรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบในส่วนการกระทำของผู้ฟ้องคดีในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายทั้งหมด ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ต่อมา ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด การเบิกจ่ายเงินดังกล่าวไม่ได้ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย ทั้งยังได้รับประโยชน์จากครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างเกิดประสิทธิผลและประโยชน์แก่สาธารณะ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้خذใช้คำสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้คำสินไหมทดแทน

๒. เพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๙๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามให้การทำนองเดียวกันว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับหนังสือลงวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๑ ของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ แจ้งผลการตรวจสอบงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยมีข้อสังเกตประกอบการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ได้เบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน จำนวน ๖ ฎีกา รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ซึ่งไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ มีข้อเสนอแนะ

/ให้หาผู้รับผิดชอบ...

ให้หาผู้รับผิดชอบส่งใช้เงินที่เบิกจ่ายไม่ถูกต้องคืนคลังเทศบาล และให้แต่งตั้งคณะกรรมการ
 สอบข้อเท็จจริงแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต่อมา ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม
 ๒๕๕๑ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ แต่สำนักงาน
 การตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๕๒ ยืนยันตาม
 ข้อทักท้วงเดิมที่ให้เรียกเงินคืนคลังเทศบาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๒
 กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ และหนังสือลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ขอให้วินิจฉัย
 ข้อทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ หลังจากนั้น นายอำเภอลำดวน
 ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แจ้งผลการวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ยืนยัน
 ข้อทักท้วงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีคำสั่ง
 เทศบาลตำบลลำดวนสุรพันธ์ ที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการ
 สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ต่อมา คณะกรรมการฯ ได้สอบสวนและมีรายงานผล
 การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ฉบับลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ เสนอต่อ
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า การเบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงาน จำนวน
 ๖ ฎีกา รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นไปโดยถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวแล้ว
 จึงไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลังจากนั้น เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕
 ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้วินิจฉัยสั่งการเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการฯ และได้มีหนังสือ
 ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิดของผู้ฟ้องคดี พร้อมส่ง
 สำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ต่อมา กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือลงวันที่
 ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ และหนังสือลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณา
 ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทราบ โดยให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้
 ค่าสินไหมทดแทน เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้
 ออกคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพันธ์ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เรียกให้
 ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ผู้ฟ้องคดี
 จึงมีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อุกุศลคดีคำสั่งดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓
 ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามเห็นว่า
 การจ่ายขาดเงินสะสมทั้ง ๖ โครงการดังกล่าว ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว
 เนื่องจากไม่ใช่กิจการที่เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูน
 รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน

/พฤติการณ์...

พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ถูกต้องตามระเบียบ ขั้นตอนและชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ขอให้ศาลพิพากษายกฟ้อง

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ คดีนี้ข้อเท็จจริงได้ความว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกประกาศเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ ให้ใช้แผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ – พ.ศ. ๒๕๕๒) เพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หลังจากนั้น ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในขณะนั้นได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของหัวหน้ากองช่าง หัวหน้ากองคลัง ปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ และรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ โดยได้เสนอญัตติพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๔ โครงการ ให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ พิจารณานุมัติ ซึ่งสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ได้มีการประชุม สมัยวิสามัญ ครั้งที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ โดยได้พิจารณาญัตติดังกล่าวแล้วมีมติเป็นเอกฉันท์อนุมัติให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๔ โครงการ หลังจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๖ ฎีกา รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้แก่ (๑) ค่าจ้างเหมาโครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๓๔/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ (๒) ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๐/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๓) ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่านพร้อมติดตั้งในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๔) ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศประจำ

/สำนักงาน...

สำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๕) ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน ประจำสำนักงาน เทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๙๘,๐๔๕ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๒๑/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ และ (๖) ค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลบริเวณ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๔๖/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๐ เห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะนำเงินสะสมมาใช้จ่ายได้นั้น จะต้องได้รับ อนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ และต้องเป็นการอนุมัติเฉพาะในกรณีที่มีความจำเป็นตามแผนพัฒนาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือตามที่กฎหมายกำหนดในเงื่อนไข สามประการเท่านั้น คือ (๑) กิจกรรมซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเกี่ยวกับ ด้านการบริการชุมชนและสังคม (๒) กิจกรรมที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือ (๓) กิจกรรมที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะขอใช้จ่ายเงินสะสม ไม่จำเป็นต้องจัดทำเป็นร่างเทศบัญญัติที่จะต้องมีการพิจารณาจาก สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์เป็น ๓ วาระ หรือจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แต่อย่างใด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพียงแต่ได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ก็สามารถดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง และเบิกจ่ายเงินตามระเบียบได้แล้ว และในการขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมเพื่อดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่นั้น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นผู้พิจารณาเสนอเรื่องให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ย่อมมีหน้าที่ที่ต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบและตรวจสอบความถูกต้องว่าการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามโครงการ ที่เสนอนั้น อยู่ในเงื่อนไขตามกฎหมายที่จะอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมได้หรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า การจ้างเหมาปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อ ระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อมู่ลี่ ฝ้าผาน เครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศพร้อมติดตั้ง ในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และการจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงานประจำ สำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ แม้จะเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาสามปี

(พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) เพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนา
 ด้านการเมือง การปกครองและการบริหาร แนวทางที่ ๕.๓ การพัฒนาด้านการปรับปรุง
 พัฒนาและจัดให้มีเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงานให้เพียงพอและทันสมัยก็ตาม แต่ก็เห็นได้ว่า
 การจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ตามโครงการดังกล่าว เป็นไปเพื่อประโยชน์
 แก่การปฏิบัติหน้าที่ในงานราชการประจำของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์และ
 เจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นสำคัญ ส่วนการก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล
 บริเวณที่ทำการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แม้จะเป็นโครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาสามปี
 (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) เพิ่มเติมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้าน
 การส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี การกีฬาและคุณภาพชีวิต แนวทางที่ ๒.๒
 การพัฒนาด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี แต่ก็เห็นได้ว่าเป็นการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อเป็น
 สิ่งสักการะประจำผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังเช่นที่สำนักทำการทั่วไปจัดให้มี กรณีจึงเห็นได้ว่า
 การจัดซื้อจัดจ้างทั้งหกโครงการดังกล่าว เป็นเพียงการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์
 ไว้ใช้ประจำสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันมิได้เป็นกิจการซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชน
 และสังคมโดยตรง อีกทั้ง มิใช่เป็นกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
 หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนแต่อย่างใด สภาเทศบาล
 ตำบลลำดวนสุรพินท์จึงไม่มีอำนาจอนุมัติเงินสะสมให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำไปจัดซื้อจัดจ้าง
 เพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ทั้งหกโครงการดังกล่าว รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้
 การที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์อนุมัติเงินสะสมตามโครงการดังกล่าว จึงไม่ชอบด้วย
 กฎหมาย ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในขณะนั้น และมีอำนาจ
 หน้าที่ในการรับผิดชอบบริหารราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ
 ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย รวมทั้งมีอำนาจสั่งอนุมัติเกี่ยวกับราชการของผู้
 ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้เป็นไปโดยละเอียดรอบคอบและถูกต้อง แต่กลับเสนอเรื่องให้สภาเทศบาล
 ตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม รวมทั้งยังได้อนุมัติเบิกจ่ายเงินสะสม
 รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เพื่อจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ทั้งหกโครงการ อันเป็น
 การขัดต่อข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน
 การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗
 การกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๔๘ เตรส (๑) และ (๒)
 แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ประกอบกับข้อ ๖๒ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย

/ว่าด้วยการ...

ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งความไม่ชอบด้วยกฎหมายดังกล่าวได้ก่อให้เกิด
ความเสียหายแก่จำนวนเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ต้องเบิกจ่ายไปโดยไม่มีเหตุตามกฎหมาย
ที่จะเบิกจ่ายได้ รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบวินัยทางการคลังของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
อีกด้วย จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติ
หน้าที่ในตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในขณะนั้น ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
จึงมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจากการกระทำละเมิดดังกล่าวได้
ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
ประกอบกับมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรณีจึงมีปัญหาที่ต้องพิจารณาต่อไปว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒
ออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท
เป็นการเหมาะสมและเป็นธรรมกับการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีหรือไม่ ข้อเท็จจริงได้ว่า
ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ออกคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังเรียกให้
ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในเหตุพิพาท
รับผิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการในความเสียหายทั้งหมดจำนวน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท
ตามสัดส่วนความรับผิดเฉพาะตน ดังนี้ (๑) ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในขณะนั้น
ให้รับผิดในอัตราร้อยละ ๒๐ เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท (๒) รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์
จำนวน ๒ คน ให้รับผิดในอัตราร้อยละ ๕ เป็นเงินคนละ ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท
(๓) ปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ให้รับผิดในอัตราร้อยละ ๓๐ เป็นเงิน ๔๙๖,๐๐๓.๕๐ บาท
(๔) หัวหน้ากองคลัง ให้รับผิดในอัตราร้อยละ ๒๐ เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท และ (๕) หัวหน้ากองช่าง
ให้รับผิดในอัตราร้อยละ ๒๐ เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท เห็นว่า แม้ความเสียหายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ได้รับจะเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดีอนุวัติเบิกจ่ายเงินสะสมนำไปจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่ง
ครุภัณฑ์ทั้งหกโครงการ อันกระทบต่อจำนวนเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ต้องเบิกจ่ายไป
โดยไม่มีเหตุตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้ และกระทบต่อระบบวินัยทางการคลังของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าครุภัณฑ์ดังกล่าว คือ ห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์
ที่ปรับปรุงแล้วเสร็จ ระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาที่ติดตั้งในห้องประชุม
สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ มู่สี ผ้า màn เครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศที่ติดตั้งใน
สำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจรับงานและใช้ประโยชน์ตลอดมา ดังนั้น ในการคิดคำนวณความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงขอที่จะต้องหักส่วนจากการรับครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ในงานราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกด้วย เนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำวงเงินค่าจัดซื้อจัดจ้างเต็มจำนวนตามฎีกาเบิกจ่ายทั้งหมดนับมาคิดเป็นค่าความเสียหายโดยมิได้หักส่วนเช่นว่านี้ แล้วออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่อื่นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนความเสียหายดังกล่าว ย่อมทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับประโยชน์เกินสมควร กล่าวคือ นอกจากจะได้รับค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนเงินตามฎีกาเบิกจ่ายทั้งหมดแล้ว ครุภัณฑ์ดังกล่าวก็ยังคงตกเป็นทรัพย์สินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ประโยชน์ต่อไป อันเป็นกรณีที่ไม่เป็นธรรมแก่ผู้ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อย่างเห็นได้ชัด ด้วยเหตุนี้ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกคำสั่งเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยมิได้หักส่วนจากการรับครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ในงานราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออก จึงเป็นการใช้สิทธิเรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเกินกว่าความเสียหายที่แท้จริง อันเป็นการไม่คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณีเป็นเกณฑ์ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี โดยพิจารณาจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ตรวจรับครุภัณฑ์ทั้งหกรายการและใช้งานมาโดยตลอดตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เป็นต้นมา อันก่อให้เกิดประโยชน์แก่การปฏิบัติหน้าที่ในงานราชการของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงให้หักส่วนแห่งการใช้ประโยชน์ดังกล่าวออกเป็นสัดส่วนสี่ในห้าของวงเงินค่าจัดซื้อจัดจ้างเต็มจำนวนตามฎีกาเบิกจ่ายทั้งหมดจากจำนวนเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นเงินที่หักส่วนออกจำนวน ๑,๓๒๒,๖๗๖ บาท คงเหลือค่าความเสียหาย เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท อย่างไรก็ตาม เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่า การที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ อนุมัติเงินสะสมตามโครงการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ทั้งหกโครงการดังกล่าว เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงินการเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น ความเสียหายเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท จึงเป็นผลส่วนหนึ่งมาจากการใช้อำนาจอนุมัติโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายของสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ด้วย ทั้งนี้โดยอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายแล้ว ผู้ที่ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์

/ขอขบที่จะ...

ชอบที่จะต้องทราบถึงระเบียบที่ทางราชการกำหนด โดยเฉพาะระเบียบเกี่ยวกับการเงิน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปโดยถูกต้องและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และประชาชนในเขตพื้นที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงสมควรที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์จะต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวเฉพาะส่วนของตนด้วย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ออกคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบให้ผู้ฟ้องคดีในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย จึงเป็นการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีที่มากเกินไปกว่าอำนาจหน้าที่ที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบ อันเป็นการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบที่ไม่คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในการกระทำละเมิดของผู้ฟ้องคดีเป็นเกณฑ์ ตามมาตรา ๘ วรรคสอง และวรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กรณีจึงต้องกำหนดสัดส่วนความรับผิดในความเสียหาย เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ตามสัดส่วนความรับผิดใหม่ให้ถูกต้องและเป็นธรรม โดยให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในขณะนั้นรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๕ รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์จำนวน ๒ คน รับผิดชอบในอัตราคนละร้อยละ ๕ ปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๕ หัวหน้ากองคลังรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๕ และหัวหน้ากองช่างรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๕ จึงคงเหลือจำนวนค่าสินไหมทดแทนตามสัดส่วนความรับผิดของผู้ฟ้องคดีที่ต้องชดใช้ให้แก่ทางราชการ เป็นเงิน ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท ดังนั้น คำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่องให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ เป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท จึงไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ เป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ในจำนวน...

ในจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การใช้จ่ายเงินสะสมเป็นการจัดหาครุภัณฑ์อันจำเป็นในการปฏิบัติหน้าที่ในงานราชการประจำของสมาชิกสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์และเจ้าหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แม้การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลเหล่านั้น จะมีใช้การให้บริการแก่ชุมชนและสังคมโดยตรง แต่ผลผลิตจากการปฏิบัติงานด้วยครุภัณฑ์เหล่านี้ ก็เป็นการผลิตงานออกมาเพื่อบริการสาธารณะให้แก่ชุมชนและสังคมทั้งสิ้น ซึ่งก็นับว่าเป็นการให้บริการแก่ชุมชนและสังคมแล้ว เป็นไปตามข้อกำหนดของระเบียบที่กำหนดว่า เป็นกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการบริการชุมชนและสังคม โดยระเบียบมิได้กำหนดว่าจะต้องเป็นการบริการชุมชนและสังคมโดยตรงเท่านั้น และการพิจารณาว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิด ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือไม่ นั้น มีองค์ประกอบ ๒ ประการ คือ เป็นการกระทำต่อผู้อื่นโดยผิดกฎหมาย และการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหาย หากแต่ในข้อเท็จจริงแม้ว่าจะไม่มีการใช้จ่ายจากเงินสะสมตามกรณีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ต้องจัดหาครุภัณฑ์ดังกล่าวโดยจ่ายจากงบประมาณปกติ ด้วยวิธีโอนงบประมาณมาตั้งจ่ายหรือจัดหางบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ดังนั้น การนำเงินสะสมมาใช้จ่ายจึงเป็นเพียงการใช้จ่ายเงินที่ไม่ถูกต้องตามวิธีการจ่ายเงินตามระเบียบของทางราชการเท่านั้น อีกทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้รับเอาครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้งานแล้ว การจ่ายเงินดังกล่าวจึงมิได้ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด ดังนั้น การคำนวณความเสียหาย โดยหักส่วนจากการรับครุภัณฑ์ดังกล่าวไว้ใช้ประโยชน์ ออกเป็นสัดส่วนสี่ในห้าของวงเงินค่าจัดซื้อจัดจ้างเต็มจำนวนตามฎีกาการเบิกจ่ายทั้งหมดนับ จากจำนวนเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นเงินที่หักส่วนออกจำนวน ๑,๓๒๒,๖๗๖ บาท คงเหลือความเสียหาย เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท หากจะถือเป็นมูลค่าความเสียหาย และจะต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามจำนวนดังกล่าวแล้ว ก็จะมีผลเท่ากับว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ครุภัณฑ์ไว้ใช้งานจนถึงปัจจุบัน และจะยังคงใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์นั้นต่อไปอีกในอนาคต แล้วยังจะได้รับค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ของรัฐอีกด้วย ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนในมูลละเมิดที่มุ่งให้ผู้เสียหายได้กลับคืนสู่สถานะเดิมเท่านั้น เพราะพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มีเจตนารมณ์ที่จะให้หน่วยงานของรัฐได้รับการชดเชยความเสียหายตามสัดส่วนและความร้ายแรงของการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่โดยมิได้

/มุ่งหมายให้...

มุ่งหมายให้นำเรื่องการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนมาเป็นมาตรการในการลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่อย่างไรก็ดี การให้เจ้าหน้าที่ของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจึงต้องพิจารณาจากความเสียหายของหน่วยงานของรัฐเป็นสำคัญ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ได้รับความเสียหายในเชิงทรัพย์สิน ดังที่กล่าวข้างต้น การที่ผู้ฟ้องคดีในฐานะนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ ได้เสนอญัตติต่อสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์เพื่ออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสม และเป็นผู้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินสะสมสำหรับโครงการดังกล่าว อันเป็นผลให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้จ่ายเงินสะสม ซึ่งหากแม้จะไม่ถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ก็ไม่เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และไม่จำเป็นต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามนัยมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่มีอำนาจตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง ประกอบกับมาตรา ๘ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่จะออกคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ ดังนั้น คำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นโดยเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๘/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้อุทธรณ์ทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์ โดยมีสาระสำคัญเพิ่มเติมว่า การใช้จ่ายเงินสะสมตามกรณีพิพาทเป็นเพียงการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ไว้ใช้ประจำสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันมิใช่เป็นกิจการซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคมโดยตรง อีกทั้ง มิใช่เป็นกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชนแต่อย่างใด

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แก้อุทธรณ์ทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์ โดยมีสาระสำคัญเพิ่มเติมว่า การเบิกจ่ายเงินโครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การจัดซื้อมู่ลี่ ผ้า màn เครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศ

พร้อมติดตั้งในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การจัดซื้อโต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขก ผู้ฟ้องคดี ย่อมทราบว่ามีสภาพจำเป็นต้องใช้วัสดุเมื่อใด จะดำเนินการเมื่อใด ซึ่งดำเนินการได้โดยเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ส่วนโครงการจัดสร้างศาลพระภูมิ มิได้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ อุทธรณ์ว่า ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ในขณะนั้น ในฐานะผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีหน้าที่รับผิดชอบในกิจการทั้งปวงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ รวมถึงต้องกำกับดูแลผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดไว้ เป็นผู้เสนอญัตติขออนุมัติใช้จ่ายเงินสะสมต่อสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๙ และเป็นผู้อนุมัติให้เบิกจ่ายขาดเงินสะสมจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนจำนวน ๖ รายการ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท โดยรับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การอนุมัติดังกล่าวไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดในระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน และภายหลังที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ได้อนุมัติให้จ่ายเงินสะสมแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อขอยกเว้นระเบียบกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว แต่ไม่มีหนังสืออนุมัติจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้ฟ้องคดีก็ยังดำเนินการอนุมัติให้มีการเบิกจ่ายเงินสะสมเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน จำนวน ๖ รายการ เป็นเงินจำนวน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบดังกล่าว พฤติการณ์ถือได้ว่าเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ ระเบียบขั้นตอน และขอบด้วยกฎหมายทุกประการ ตลอดจนให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ฟ้องคดีและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายแล้ว ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้

/ค่าสินไหมทดแทน...

คำสั่งใหม่ทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า การเบิกจ่ายเงินทั้งหกโครงการ โดยไม่มีเหตุ ตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้และกระทบต่อการเงินการคลังของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ประโยชน์ตลอดมาก็ตาม แต่เนื่องจากกระบวนการจัดหาครุภัณฑ์ ในโครงการดังกล่าวมิได้เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูน รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของ ประชาชน การเบิกจ่ายเงินงบประมาณของผู้ฟ้องคดีโดยไม่คำนึงถึงระบบวินัยทางการคลัง ระเบียบหลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายงบประมาณ หรือระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น เมื่อผู้ฟ้องคดีทราบอยู่แล้วว่าไม่มีกฎหมายไม่มีอำนาจ การดำเนินการเพื่อเบิกจ่ายโครงการดังกล่าว ย่อมเป็นการจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรง ทำให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ การที่ศาลหักส่วนแห่งการใช้ประโยชน์ ในทรัพย์สินออกเป็นสัดส่วนสี่ในห้าของวงเงินจัดซื้อจัดจ้างเต็มจำนวนตามฎีกาทันทีฉบับ ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คงเหลือค่าความเสียหายเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ย่อมเกิดความเสียหาย ในการบริหารงบประมาณเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีควรต้องรับผิดชอบ ตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๗๑๙๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หรือหากต้องหักส่วนแห่งการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าวควรน้อยกว่าสี่ในห้าส่วน ของความเสียหายทั้งหมด หรือผู้ฟ้องคดีควรต้องชดใช้คำสั่งใหม่ทดแทนใกล้เคียงกับ ความเสียหาย ๓๓๐,๖๖๙ บาท ประกอบกับการเบิกจ่ายเงินทั้งหกโครงการ โดยไม่มีเหตุ ตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้และกระทบต่อการเงินการคลังของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ทำให้เกิด ความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ การกระทำดังกล่าวเป็นผลโดยตรงจากการดำเนินการ ตามนโยบายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ ปลัดเทศบาล ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ หัวหน้ากองช่างปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาเทศบาลตำบล ลำดวนสุรพินท์ และการเบิกจ่ายงบประมาณและการอนุมัติงบประมาณโดยไม่มีเหตุ ตามกฎหมายที่จะเบิกจ่ายได้ เป็นผลโดยตรงจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ ปลัดเทศบาล และผู้อำนวยการกองคลัง

/สำหรับ...

สำหรับสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์เพียงทำหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ มีอำนาจในการตรากฎหมาย และอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมในกรณีที่ได้รับอนุมัติเพื่อจ่ายขาดเงินสะสมที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด แม้การจ่ายขาดเงินสะสมรายการดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เจ้าหน้าที่งบประมาณ หรือผู้อำนวยการกองคลังไม่สามารถดำเนินการได้ หากไม่ได้รับอนุมัติจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ก็ตาม แต่ความเสียหายที่เกิดขึ้น มิใช่ผลโดยตรงที่เกิดจากการอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมของสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ การอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสมของสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ อาจเทียบเคียงได้กับการอนุมัติเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของผู้มีอำนาจกำกับดูแล ดังนั้น ความเสียหายที่เกิดขึ้นในการดำเนินการโครงการดังกล่าว จึงมิได้เกิดจากการอนุมัติให้จ่ายขาดเงินสะสม แต่ความเสียหายเกิดจากการดำเนินการตามนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น โดยการนำเสนอของเจ้าหน้าที่งบประมาณและการเบิกจ่ายงบประมาณของผู้อำนวยการกองคลัง ปลัดเทศบาล นายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ รองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ เมื่อคำนึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแล้ว สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์จึงไม่ควรต้องรับผิดชอบในความเสียหายดังกล่าวที่เกิดขึ้น

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดพิพากษาแก้คำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดชอบตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๗๑๙๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ หรือหากต้องหักส่วนแห่งการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าว ควรน้อยกว่าสี่ในห้าส่วนของความเสียหายทั้งหมด หรือผู้ฟ้องคดีต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทน ไกล่เคียงกับความเสียหาย ๓๓๐,๖๖๙ บาท และเพิกถอนคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น ในส่วนที่กำหนดให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ต้องรับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหายที่เกิดขึ้น

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ทำนองเดียวกับคำอุทธรณ์

ศาลปกครองสูงสุดออกนั่งพิจารณาคดีครั้งแรก โดยรับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวนและคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาเอกสารทั้งหมดในสำนวนคดี กฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องประกอบแล้ว

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอของหัวหน้ากองช่าง หัวหน้ากองคลัง ปลัดเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์ และรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ โดยได้เสนอญัตติพิจารณา จ่ายขาดเงินสะสมประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๑๔ โครงการ ให้สภาเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติ ต่อมา ในการประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ สภาเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินโครงการตามที่ เสนอได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๒๓๘ ลงวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อขอยกเว้นการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้มีหนังสืออนุมัติให้ยกเว้น การปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าว แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าใช้จ่ายซื้อครุภัณฑ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวน ๖ รายการ รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้แก่ (๑) ค่าจ้างเหมา โครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท (๒) ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุม สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท (๓) ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่าน พร้อมติดตั้งในสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท (๔) ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้ง เครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศประจำสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท (๕) ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน (โต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขกฯ) ประจำสำนักงานเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๙๘,๐๔๕ บาท และ (๖) ค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล บริเวณสำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ต่อมา สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคที่ ๔ (จังหวัดนครราชสีมา) ได้ตรวจสอบงบการเงินของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แล้วพบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกเงินจ่ายขาดเงิน สะสมจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยได้รับอนุมัติจาก สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ แต่เป็นการอนุมัติที่ไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ใน ข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน

/การฝากเงิน...

การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท จึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตรวจสอบข้อเท็จจริงหาผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายไม่ถูกต้องจำนวนดังกล่าวคืนคลังเทศบาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งที่ ๕/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ต่อมา คณะกรรมการได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยเห็นว่า การอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมและการเบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ เป็นไปตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๖๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่บัญญัติให้เทศบาลอาจมีรายจ่ายเป็นค่าครุภัณฑ์ได้ ประกอบกับครุภัณฑ์ที่ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างก็ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นประโยชน์กับทางราชการและประชาชนที่มาติดต่อราชการหรือขอใช้สถานที่ และไม่ปรากฏหลักฐานชี้ชัดได้ว่าราคาในการจัดซื้อจัดจ้างทั้ง ๖ ฎีกา แผงเกินความเป็นจริง และมีได้เป็นการกระทำโดยทุจริต จึงยังไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันจะเป็นการกระทำละเมิด ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้นเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ฟ้องคดี ปลัดเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล และเลขานุการสภาเทศบาล จึงไม่ได้กระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นชอบกับความเห็นของคณะกรรมการ จึงมีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๐๒ ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๕ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงพร้อมสำนวนการสอบสวนไปยังกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาดูตรวจสอบ ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางได้มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๑๐.๕/๐๗๑๙๔ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แจ้งผลการพิจารณาความรับผิดชอบทางละเมิด โดยเห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเบิกเงินจ่ายขาดเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน เป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ พฤติการณ์ถือเป็นการกระทำด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท จึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ดังนี้ (๑) นายอนุพันธ์ เจริญศรี ตำแหน่งรักษาการหัวหน้ากองช่าง และปฏิบัติหน้าที่เลขานุการสภาเทศบาลตำบลลำตวนสุรพินธ์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท

/คิดเป็นเงิน...

คิดเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท (๒) นางสิริลักษณ์ ฉัตรทอง ตำแหน่งรักษาการหัวหน้ากองคลัง รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท (๓) นายสมอาจ บุญทัน ตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๓๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๔๙๖,๐๐๓.๕๐ บาท (๔) นายสุชาติ ทุนทอง และนายเจือแตก ลำดวนรัตน์ ตำแหน่งรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๑๖๕,๓๓๔.๕๐ บาท โดยให้ รับผิดชอบคนละส่วนเท่าๆ กัน คิดเป็นเงินคนละ ๘๒,๖๖๗.๒๕ บาท และ (๕) ผู้ฟ้องคดี ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท คิดเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีคำสั่งที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท ตามความเห็น ของกระทรวงการคลัง โดยได้มีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๐๔๘ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ แจ้งคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า อุทธรณ์ของ ผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงได้มีหนังสือ ที่ สร ๕๓๐๐๑/๑๓๖ ลงวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๗ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท และ คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นฟ้องคดีต่อ ศาลปกครองชั้นต้น ต่อมา ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวน สุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงาน ของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ ทางราชการเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ออกคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีและ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น จึงยื่นอุทธรณ์ต่อ ศาลปกครองสูงสุด

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ที่ให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยมีประเด็นต้องวินิจฉัยก่อนว่า ผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติหน้าที่ อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ หากเป็นการกระทำละเมิด ผู้ฟ้องคดีต้อง รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ หรือไม่ เพียงใด

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๐ บัญญัติว่า ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายถึงแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้น ทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบ ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐ มีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และวรรคสอง บัญญัติว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนจะมีได้เพียงใด ให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรง แห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของ ความเสียหายก็ได้ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิด ต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำ ในการปฏิบัติหน้าที่ การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาบังคับใช้โดยอนุโลม... และมาตรา ๑๒ บัญญัติว่า ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่า สินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตาม มาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้ เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด และระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย การรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๙ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจใช้ จ่ายเงินสะสมได้ โดยได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นภายใต้เงื่อนไข ดังต่อไปนี้ (๑) ให้กระทำได้

เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเกี่ยวกับด้านการบริการ ชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ กิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามแผนพัฒนาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้ฟ้องคดีได้ให้ความเห็นชอบตามข้อเสนอในหนังสือ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ ของ หัวหน้ากองช่าง หัวหน้ากองคลัง ปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ และรองนายกเทศมนตรี ตำบลลำดวนสุรพินท์ โดยได้เสนอญัตติพิจารณาจ่ายขาดเงินสะสมให้สภาเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติ ต่อมา ในการประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ สมัยวิสามัญ สมัยที่ ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๔๙ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๙ สภาเทศบาล ตำบลลำดวนสุรพินท์ได้พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้ใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อดำเนินโครงการ ตามที่เสนอได้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้เบิกจ่ายเงินสะสมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นค่าจัดซื้อ ครุภัณฑ์จำนวน ๖ รายการ รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท ได้แก่ (๑) ค่าจ้างเหมาโครงการ ปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาล เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๓๔/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ (๒) ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและ สัมมนาพร้อมติดตั้งในห้องประชุมสภาเทศบาล เป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๐/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๓) ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่านพร้อมติดตั้งใน สำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และศูนย์ พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๑๖๑/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๔) ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศประจำ สำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ศูนย์อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๑๘/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๙ (๕) ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน (โต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขกฯ) ประจำ สำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๔๙๘,๐๔๕ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๒๑/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๙ และ (๖) ค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล บริเวณ สำนักงานเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๔๖/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐ เห็นว่า เงินสะสมเป็นเงินที่เหลือจ่ายจากเงินรายรับตาม งบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม และเงินรายรับอื่นที่องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นได้รับไว้ภายในวันสิ้นปีงบประมาณหลังจากที่ได้หักทุนสำรองเงินสะสมไว้แล้ว รวมทั้งเงินสะสมในปีก่อนๆ ด้วย ซึ่งเงินสะสมถือเป็นเงินงบประมาณที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีไว้เพื่อเสริมความมั่นคงในฐานะทางการคลังและสร้างสภาพคล่องทางการเงินไว้สำหรับการใช้จ่ายในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องคำนึงถึงฐานะการคลังและเสถียรภาพในระยะยาวด้วย ซึ่งระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง (๑) ได้กำหนดเงื่อนไขการใช้จ่ายเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถกระทำได้ ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่น โดยให้กระทำได้เฉพาะกิจการซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือตามที่กฎหมายกำหนด และต้องเป็นกิจการที่เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน ซึ่งเมื่อพิจารณาการเบิกจ่ายเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ แล้ว เห็นว่า แม้จะเป็นโครงการที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ - พ.ศ. ๒๕๕๒) ฉบับเพิ่มเติม ซึ่งได้ประกาศใช้เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๙ แต่โครงการดังกล่าวเป็นการจัดซื้อจัดจ้างเพื่อให้ได้มาซึ่งครุภัณฑ์ไว้สำหรับใช้ประโยชน์ประจำสำนักงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยเฉพาะ จึงมิใช่กิจการที่เกี่ยวกับด้านการบริการชุมชนและสังคม หรือกิจการที่เป็นการเพิ่มพูนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือกิจการที่จัดทำเพื่อบำบัดความเดือดร้อนของประชาชน การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ รวมเป็นเงิน ๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท จึงเป็นการใช้จ่ายเงินสะสมที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๘๘ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงินและการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งถือเป็นการนำเงินงบประมาณไปใช้จ่ายผิดประเภทอันเป็นความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง อย่างไรก็ตาม แม้การกระทำดังกล่าวจะเป็นความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลัง แต่การที่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดวินัยทางงบประมาณและการคลังจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทางราชการหรือไม่ นั้น ย่อมต้องพิจารณาด้วยว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏตามรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงของ

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดฉบับลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๕ ว่า เหตุที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ โดยขออนุมัติใช้จ่ายเงิน สะสมจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ก็เนื่องมาจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการ ก่อสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลหลังใหม่แล้วเสร็จ จึงต้องมีการย้ายไปปฏิบัติราชการ ณ สำนักงานเทศบาลหลังใหม่ แต่ยังคงขาดครุภัณฑ์ที่จะมาบริการประชาชนและผู้มาติดต่อ ราชการกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ประกอบกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ประกาศใช้เทศบัญญัติงบประมาณ รายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปแล้ว จึงไม่สามารถนำเงินงบประมาณประจำปีมา ดำเนินการได้ จึงเห็นว่า การเบิกจ่ายเงินสะสมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ จำนวน ๕ รายการ ได้แก่ (๑) ค่าจ้างเหมาโครงการปรับปรุงห้องประชุมสภาเทศบาลตำบลลำดวน สุรพินท์ เป็นเงิน ๔๔,๐๐๐ บาท (๒) ค่าจัดซื้อระบบขยายเสียงสำหรับการประชุมและสัมมนา พร้อมติดตั้งเป็นเงิน ๒๒๗,๓๐๐ บาท (๓) ค่าจัดซื้อมู่ลี่และผ้าม่านพร้อมติดตั้งเป็นเงิน ๑๒๓,๘๐๐ บาท (๔) ค่าจัดซื้อพร้อมติดตั้งเครื่องปรับอากาศและพัดลมดูดอากาศ เป็นเงิน ๕๔๕,๒๐๐ บาท และ (๕) ค่าจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน ได้แก่ โต๊ะประชุม ตู้เหล็ก ชุดรับแขก เป็นเงิน ๔๙๘,๐๔๕ บาท ถือเป็นรายจ่ายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในหมวดค่าครุภัณฑ์ ตามมาตรา ๖๗ (๖) แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สามารถใช้จ่ายจากเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้ เพียงแต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายนี้ไว้ในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ได้ประกาศใช้บังคับไปแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า อาคารสำนักงานเทศบาลหลังใหม่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ก่อสร้างเสร็จแล้ว แต่ยังไม่มีการ ตั้งงบประมาณรายจ่ายเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ประจำสำนักงานหลังใหม่ ซึ่งหากปล่อยทิ้งไว้นาน โดยไม่มีการจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้ว ย่อมจะทำให้อาคาร สำนักงานเทศบาลที่สร้างใหม่มีสภาพทรุดโทรม หรือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เสื่อมสภาพได้ อันจะทำให้ เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ประกอบกับครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างนั้นถือเป็นครุภัณฑ์ที่มีความจำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติราชการของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่สำนักงานเทศบาลหลังใหม่ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกจ่ายเงินสะสม เป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ จึงถือเป็นกรณีที่มีความจำเป็น เร่งด่วน เมื่อไม่ปรากฏว่าราคาครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างสูงกว่าความเป็นจริง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ก็ได้เข้าใช้ประโยชน์จากครุภัณฑ์นั้นแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงไม่ได้รับความเสียหายจากการ

/ใช้จ่ายเงิน...

ใช้จ่ายเงินสะสมเป็นค่าจัดซื้อครุภัณฑ์ทั้ง ๕ รายการ ส่วนกรณีการเบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล เป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท นั้น เห็นว่า แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะต้องย้ายไปปฏิบัติราชการที่สำนักงานเทศบาลหลังใหม่ที่เพิ่งก่อสร้างแล้วเสร็จ แต่การก่อสร้างศาลพระภูมิเป็นโครงการที่ไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่โครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต้องรีบดำเนินการจัดจ้างโดยใช้จ่ายเงินสะสมภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลเป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท ตามฎีกาเลขที่คลังรับ ๒๔๖/๒๕๕๐ ลงวันที่จ่าย ๑๙ มกราคม ๒๕๕๐ จึงเป็นการใช้จ่ายเงินสะสมที่ไม่มีความจำเป็นเร่งด่วน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้รับความเสียหายจากการใช้จ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลเป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท เมื่อผู้ฟ้องคดีซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในขณะนั้น มีอำนาจหน้าที่ในการรับผิดชอบบริหารราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เทศบัญญัติ และนโยบาย และมีอำนาจสั่งอนุญาตและอนุมัติเกี่ยวกับราชการของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งรวมทั้งการสั่งอนุมัติเบิกจ่ายฎีกาที่ตรวจถูกต้องแล้วตามที่เจ้าหน้าที่นำเสนอ แต่กลับเสนอขออนุมัติขออนุมัติจ่ายขาดเงินสะสมต่อสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ตามที่ได้รับการเสนอโครงการจากหัวหน้ากองช่าง หัวหน้ากองคลัง ปลัดเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ และรองนายกเทศมนตรีตำบลลำดวนสุรพินท์ และผู้ฟ้องคดีได้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินสะสมเพื่อจัดซื้อจัดจ้างครุภัณฑ์ทั้ง ๖ รายการ โดยมีได้ตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการดังกล่าวอยู่ในเงื่อนไขที่สามารถใช้จ่ายเงินสะสมได้ตามกฎหมายและระเบียบหรือไม่ เป็นเหตุให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ได้อนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมโดยไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อ ๘๗ วรรคหนึ่ง (๑) ของระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหายเป็นเงิน ๒๑๕,๐๐๐ บาท อันเป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๔๒๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ฟ้องคดีจึงต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เบิกจ่ายเงินสะสมเป็นค่าก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล โดยได้รับอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมจากสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ ซึ่งการอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมเป็นอำนาจของ

สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ที่จะพิจารณาอนุมัติภายใต้เงื่อนไขตามข้อ ๘๘ ของระเบียบ
กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการ
ตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ ความเสียหายของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ส่วนหนึ่งจึงเกิดจากการที่สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์ได้พิจารณาอนุมัติให้ใช้จ่ายเงิน
สะสมเพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑
ในส่วนการกระทำของตนด้วย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งตามความเห็นของ
กระทรวงการคลังให้ผู้ฟ้องคดีรับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย
๑,๖๕๓,๓๔๕ บาท เป็นเงิน ๓๓๐,๖๖๙ บาท จึงเป็นการกำหนดสัดส่วนความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดี
โดยมิได้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี
ตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙
ซึ่งเมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมแห่งกรณี ที่ผู้ฟ้องคดีเป็น
ผู้เสนอญัตติให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์พิจารณาอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมโครงการ
ก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาลโดยไม่ตรวจสอบว่าสามารถดำเนินโครงการโดยใช้จ่ายเงิน
สะสมได้ตามระเบียบและกฎหมายหรือไม่ ทั้งผู้ฟ้องคดีเป็นผู้อนุมัติให้เบิกจ่ายเงินสะสม
เพื่อดำเนินโครงการก่อสร้างศาลพระภูมิพร้อมฐานตั้งศาล และสภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์
เป็นผู้พิจารณาอนุมัติให้ใช้จ่ายเงินสะสมได้ จึงเห็นควรกำหนดให้สภาเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์
รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๒๐ ของความเสียหาย ๒๑๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๔๓,๐๐๐ บาท และให้ผู้ฟ้องคดี
รับผิดชอบในอัตราร้อยละ ๑๕ ของความเสียหาย ๒๑๕,๐๐๐ บาท เป็นเงิน ๓๒,๒๕๐ บาท ดังนั้น
คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่ ๙/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดี
รับผิดชอบค่าใช้จ่ายใหม่ทดแทนเกินกว่าจำนวน ๓๒,๒๕๐ บาท จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๙๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗
เฉพาะในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่เกินกว่า ๓๒,๒๕๐ บาท
จึงเป็นคำวินิจฉัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นเดียวกัน

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลลำดวนสุรพินท์
ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ
ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการ
เป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท และเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

/ตามหนังสือ...

ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ ในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ในจำนวนค่าสินไหมทดแทนเป็นจำนวนเงินที่เกินกว่า ๔๙,๖๐๐.๓๕ บาท โดยให้มีผลย้อนหลัง ไปถึงวันที่ออกคำสั่งและคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยบางส่วน

พิพากษาแก้คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้เพิกถอนคำสั่ง เทศบาลตำบลลาดวนสุรพินท์ ที่ ๙/๒๕๕๗ เรื่อง ให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่ให้ผู้ฟ้องคดี รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทางราชการเกินกว่าจำนวน ๓๒,๒๕๐ บาท และเพิกถอน คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ สร ๐๐๒๓.๔/๒๕๗๗ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๗ เฉพาะในส่วนที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีในจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ เกินกว่า ๓๒,๒๕๐ บาท นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

นายสมชาย เอ็มไอช
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

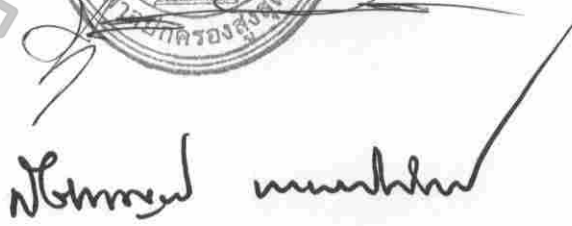
นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ
ประธานแผนกคดีละเมิดและความรับผิดชอบต่อ
ในศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการหัวหน้าคณะ

นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายบุญอนันต์ วรรณพานิชย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นางสิริกาญจน์ พานพิทักษ์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายจิรศักดิ์ จิรวดี

